

Jöjjetek

Az Ausztriai Magyar Protestáns Lelkigondozó Szolgálat tizenötödik üzenete

UTON

Felültem hát magam is a hajóra; mivel nincs Egyesült Világ, az Egyesült Allamok felé bontok vitorlát — gondolom savanyu humorral, a fedélzeti korlátnak dőlve. A hajó eresztékeiben megreccsenve, nyögve szakad el Európa végső peremétől, a földtől, amelyen a legmagasabb művészet, a legmélyebb tudomány, a leghatalmasabb diktátori rendszerek és a legagyafurtabb politikai ügyeskedések évezreden át nem tudtak nyugalommá, renddé tisztulni; e csusteljesítmények, mintegy elátkozottan, minduntalan elpusztították egymást és önmagukat. Az emberek „mindent” megtanultak és értettek már... csak két szót nem, amit a négyéves gyermekek is tudnak és értenek: „Mi atyánk...” Jelenti e két szó, hogy egy család vagyunk valahányan, édes testvérek az Atya szeme előtt. Tehát nem élhetünk egymás ellen, sőt egymás mellett sem, hanem csak egymásért, amint minden normális ember enni ad a testvérének, ha az éhez, ágya mellé ül és ápolja, ha beteg... De ha alárendelt és feljebbvaló, munkaadó és — vállaló, kis nép és nagy nép elfelejtették már e családi, testvéri szeretetet és hátsógondolatokat melengetve, egymással szembehelezkedve élnék, annak természetesen gyilkosság a vége.

— Anyuka, messziig megy a hajó? — kérdi egy ötévesnyi kislány, az emigrációban kificamodott magyar szóval. Az anya nem felel. Ezelős merevséggel nézi az elhagyott, zsugorodó partot.

— Messziig, messziig — játszik a szóval énekelve a kislány, s mivel nem válaszol senki, széles karomozdulattal, döntően hozzábigyeszt: — Egészen Kaposvárig!

(Folytatás 2. oldalon.)

ORBAY FERENC

Klagenfurt-i körzetünk református lelkipásztora 1949 szeptember 27.-én váratlanul itthagya földi szolgálatát, hogy Isten ítélőszéke előtt vegye át az örökéletben új munkakörét.

Erdély és Református Anyaszentegyházunk csak családjának és kötelességeinek élő példaképe, tudjuk, nyugodt lélekkel és a nyugalomát megtalált hívő ember alázatával járult Isten ítélőszéke elé is.

Orbay Ferenc már hazatért. Nem Magyarországra, amint azt naponként hitte és várta, hanem oda, ahol az evangélium tiszta és örök békességét emberi gyarló önzés már nem háborgatja és ahonnan változatlan szeretetét és gondoskodását sugározza ittmaradt családja felé.

Fiatal Magyarság Diétája

*Fiatalságunk döntő élménye:
evangéliumi hit, hűség magyarságához
és felelősség Európáért*

Mikor egy nép egybeverődik és megszámlolja önmagát, azzal egyben megindítja öntudatosodását és elkezd történetét. Ezt a folyamatot láttuk lezajlani a közeli napokban a Bruckban összesereglett ifjuság sorai közt, midőn Diétájukon elvégezték nemzedékük sereg-szemléjét. Nagy érdeklődéssel néztünk e sereglés elé, ahol száz főnyi fiatalja a hontalanságnak először adott egymásnak találkozót. Mindig érdekes az, ha az ifjuság felől kutatjuk egy-egy nemzet életét, mert hiszen egy nemzet életkorát ifjuságának vállalkozási kedve fejezi ki. Ebből a megfontolásból adódóan a brucki Diéta után — jövőnket illetőleg csak bizakodás tölthet el, mert amit ezen az öt napos Diétán hallottunk és tapasztaltunk, az azzal a mélysé-

ges hittel tölt el, hogy a fiatalságunk élniakarásában és rajta keresztül nemzetünk jövőjében semmi okunk sincsen kételkedni.

Egy becsapott nemzet félrevezetett ifjuságának kellett itt sorskérdéseit tisztázni és az emigráció magyar feladatait nemzedéki sikon összegezni. Ez az ifjuság olyan szellemi felkészültségről és erkölcsi igényességről tett tanubizonyságot, melyről az előttük járók méltán vehetnének példát. Ez az ifjuság ha érzelmi sikon még nem is teljesen, de intellektuális vonatkozásban már egészében felszámolta az elrontott multnak minden jelszavát. A Diéta ifjusága egyenesen arra vállalkozott, hogy a hajdani jelszavakat elvekké finomítsa. Nemzedéki sorsvállala-

(Folytatás 2. oldalon.)

(Vezércikk folytatás.)

Az anya némán magához öleli a gyermeket. Negyvenéves lehet; hajával játszik a szél. A vér melegével és a napfény melegével és a régi szobák és ruhák illatával parázslanak most benne a kaposvári otthon, a leányévek, a virágnilyó napos utcák, a színházkert... A lélek látása élesebb minden érzékszervénél. Soha még ennyire elevenbe nem metszettek azok a régi színek, hangok, mint itt a végtelen, idegen tengeren.

„Kaposvár” — gondolom este, mikor már mindéki alszik, s kisonok a fedélzetre, — lehet, hogy a gyermeknek nagy igaza van. Ez az utazás nemcsak idegen távolságok felé visz: hanem önmagunk belső, talán eddig ismeretlen, területei felé. A nagy elszakadás, a fájdalom, az örök bucsu egy földrésztől: felkavarta, lázra gyújtotta szívének, szellemének mélyéből a rég ott lappangó, de idáig elfedett kérdést: miért élünk? Miért küldetünk el az életre és tartattunk meg eddig? Nyilván

nem az állati-létfenntartás a feladatunk; mi hát az igazibb, a rejtelmes uticélunk?

A hajó, mint egy roppant bölcső, nyöszörögve ring a hullámon, s magunk mintha most születünk volna e bölcsőbe új élet-élmélésre. Köröskörül, távol, sehol egy szilárd pont, minden cseppfolyós és formanélküli, mintha a világ kezdetén lennénk, — s az ég, felhő, Nap és víz játszik kezdetlegesen, elmázoltan a kincseivel: az ezüsttel, bordóval, zöldel és arannyal.

Új életet, az újjászületés csodáival, bármely pillanatban elkezdhethetünk, nem kell hozzá összekötetés, vagyon, jó állás, — s mintha erre volna utolsó jeladás ez a minden földtől megfosztott tengerre-kivettség, ez az Isten elé állítottság, a szokott, görcsös olcsó támaszpontjaink nélkül. E hazátlan-ságban, e parttalan egyedülségben, aki igazi szomjúsággal és ébredéssel tudja mondani „jőjjön el a Te országod” — az biztosan hazaérkezik. (i. gy. I.)

atheisták ök, mint inkább hűséges evangélisták; Igehirdetőkké szegődtek. Es nem abban látják keresztyéni feladatukat, hogy a másfelekezetűek templomát rontsák, mint inkább abban, hogy a sajátjukat építsék.

Európa és keresztyénség egysége

E nemzedék látásában Európa és keresztyénség újra egységben jelentkezik, mert birtokában van annak a felismerésnek, hogy ott ahol egy új vallás születik nyomban egy új kultúra is fogamzik. Tehát az Európát formáló és annak kulturáját teremtő keresztyénséget vissza kell adni kontinensünknek, hogy a hajdani egyetemességét újra át tudja élni. Ha a vallás kulturát teremtő erejét elismerjük, akkor ennek a tételnek fordítottja is igaz, vagyis Európa keresztyénség nélkül csak földrajzi fogalom. S ha a krízisbe jutott európai emberiséget válságából ki akarjuk vezetni, úgy vissza kell állítani a mi Európánkat a keresztyénség mércéje alá. Midőn ezt a felismerést megvallja, egyben választ is ad a különböző válság-filozófusoknak is. Ugyanis messzehangzóan hirdeti, hogy nem a keresztyénség van válságban, nem az Evangélium élte túl önmagát, mert hiszen a világot Teremtő a maga tervszerűségével irányítja emberiségünket és Ő soha válságba nem kerülhet, mert mindennek kezdete és vége Nála vagyon. Csak a Tőle elszakadt ember juthat válságba és így annak társadalma, jelesen az európai polgárság. Az a polgárság, amely a maga XIX. századi természettudományos materializmusával - marxizmussal — és a XX. század faji materializmusával akart gyógyító irt hozni.

Úgy a marxizmust, mint a rasszizmust elutasítja magától ez az evangéliumi fiatal magyarság!

Új emigrációs öntudat

A történeti emigrációk hagyományos utvesztőjébe sem akar elakadni ez a nemzedék, mert már tisztában van vele, hogy minden emigráció lényegében destruktív magatartás. Ugyanis minden emigrációnak első feladata: egy hazai rendszer megdöntése, tehát lényegében negatívum. Mindaddig azonban míg azt nem áll módjában művelni, önmaga ellen fordítja ezen romboló erőket és ezért a történelmi emigrációk atomizálódott volta innen adódik. Eppen ezért

Fiatal magyarság diétája folytatás.)

lásukban felismerték az ifjuságnak autonómértékűségét vagyis csak addig és ott van jövője a fiatal-ságnak amíg mindenkitől elkülönülve, csak önmagukban biznak és nem hajlandók semmiféle atomizáló törekvésnek alávetni magukat. Abban a percben, amint erről az autonómiáról lemondanak, a pártok, világnézetek, vallásfeleketek és évjáratok utvesztőire kerülnek és a megosztott fiatalság többé nem képezhet súlyt.

Gazdag magyarságélmény

Magyarságélményük sokrétegű. Népiségükben látják fennmaradásuknak egyetlen módját és éppen ezért meg akarnak telítődni művelődésbeli, szellemi és erkölcsi hagyományainkkal, hogy szétszórattóságukban tudjanak mire támaszkodni. Vallják és vállalják a hűséget önmagukhoz és ömagukban öseikhez és a felhigult polgári formák helyett a hagyományörző népi réteghez óhajtanak formálódni. Vagyis a multszázad politikai magyarsága helyett századunk népi magyarságát élük át, és zenei anyanyelvünket, nevelési magyarságtudományunkat és irodalmi ösiségünket hirdetik. E művelődési és szellemi sorskérdéseket szeretik önállóan tisztázni.

Délkeleturópai hivatástudat

Másik jellemző magatartása e Diéta fiatalságának, hogy nemcsak önmaga — magyarsága — felől méri le szerepét, de Európa felől is. Ez a fiatalság már túl van a tulzott nacionalizmus válságán és azt a feladatot is felfogja, amely Délkeleturópa ifjuságának szerepét kínálja feléje. Tisztán látja, hogy az otthoni fiatalságnak kell a nacionalista problémákkal foglalkoznia, nekik már európai hivatástudatban felkészülve Délkeleturópa kérdéseit is képviselni kell! Erzi azt a korszerű hivatástudatot amely arra tanítja, hogy csak akkor válik népének is kövétévé, ha a többi dunai sorsnépek szabadságáért is aggódik.

Nemzedéki arculatában ez az ifjuság erős kritikai hajlammal rendelkezik és egy bajbajutott nemzedék könyörtelenségével számolja fel a mult hazugságait és atomizáló törekvéseit.

Másik döntő élménye az erkölcsi kérdésnek központi gondolatba való állítása, ami szükségszerűen elvezette őket a végső lét kérdéséhez, az evangéliumi hit és cselekedet jó híréhez. Ez az ifjuság már mélységesen átélte találkozását evangéliumával és többé nem a formalisztikus, tehát ellentéteket is képviselő keretekben látja hitének megélését. Nem templomos

ezen ifjuság minden vonatkozásban a pozitív feladatok vállalását igényli és a hagyományos tagadás helyett az építésre készül. Pozitíven megvallja hitét, az Ige mérlegére állítja nemzeti törekvését és a nacionalizmus partikularizmusából kilépve igényli az emberiségért való felelősséget is. Vagyis ezen nemzedék látásában kontinentális, tehát van horizontja és századokban gondolkodik, tehát van koncepciója.

„Bizom a magyar fiatalságban“

Az autonómia gondolata végig vonult a jövőt formáló terveik egész rendszerén. Igénylik az autonóm ember, vagyis a hívő ember magatartását az élet összes kérdéseivel kapcsolatban. Ugyanígy igénylik ezt az autonómiát, vagyis a függetlenséget magyarságuk számára is, hogy belső törvényszerűségével építsék meg Magyarországot a magyarok részére. Hogy végül eljussanak az Autonóm Európa emberi felelősségen felépülő fogalmához, amelyben megszűnik a külön szláv, germán, latin stb. törekvés és csak az egyetemes emberiség keresztyéni társulása jusson abban ismét szerephez.

Mindezen tulajdonságok birtokában hallgatták végig az előttük járó nemzedék képviselőinek előadásait, kiknek mondanivalójából azonban csak a fenti szempontok szerint megfelelő gondolatokat voltak hajlandók magukévá tenni. Nemzedékünk fiatalsága tehát megszámlolta önmagát, öntudatosodott és lemérte helyét és helyzetét.

H I R E K

VALAMENNYIUNK MUNKAJARA SZUKSEG VAN — ezt a mi reánk is vonatkozó igazságot ismerték fel Németország és Svédország protestánsai. Egy magas funkciót betöltő német egyházi férfiú, Dr. Reinold von Thadden, így vonja meg az eddig végzett munka mérlegét: „Ha mégannyi apró részletkérdést bírálunk kell is, a világiaknak az egyházi munkába való bevonása terén hatalmas sikert értünk el. Az ajtót szélesre kitértük egy oly terület felé, mely eddig kivülesett az Egyház terén. Hannover tanulsága: a világi keresztyénség önkéntes együttműködését és felelősségvállalását a jövőben többé nem nélkülözhetjük. Az egész keresztyénségnek apostoli küldetése tudatában kell élnie, ha nem akar bünyössé válni azon világgal szemben, amelyhez tartozik.“

A svéd világi egyházmunkások szövetsége, melynek 450 csoportja működik az egész országban, az utóbbi 2 esztendőben több mint 1000 új taggal gyarapodott. Ezidei közgyűlésük határozatot fogadott el az Egyház és a sajtó kapcsolatának szorosabbá tételéről. Az Egyháznak mindenekelőtt azon kell igyekeznie, hogy maga lássa el gyors és tárgyilagos hírszolgálat segítségével a napisajtót egyházi hiranyaggal.

ELGONDOLKOZTATO KIJELENTEST TETT egy perzsa delegátus a Világegyháztanács egyik ülésén: „Amikor megkeresztelkedtem, abban a feltevésben éltem, hogy valamennyi keresztyén anglikán hitű. Európába érve keserű csalódással kellett látnom, hogyan hadakozik egymással a feleketekre osztott keresztyénség. De megvigasztal az Ökuméné: eljön majd a nap, amikor egyetlen Egyház lesz csak.“

HARMINC KÜLÖNBÖZŐ ORSZAG 100 KIKÜLDÖTTJE vett részt a kanadai Whitby-ben rendezett Keresztyén Főiskolás Világkongresszuson. Az ott elfogadott határozatból idézzük az alábbiakat: „Szégyelnünk kell szétszakitottságunkat és mélységes tanácstalanságot érzünk, mert tudjuk, hogy a Szentlélek azt kívánja tőlünk, hogy szálljunk sikra az egyházak ujraegyesülése érdekében.“

Ez az ifjuság új hirt üzen, jó hirt küld. Hisz szerepében és bizik az ősi keresztyének hitével az evangéliumi ember nemzeti kiteljesülésében.

Ne féltsük tehát e nemzedéktől a magyar jövőt. Ne vádoljuk őket

azzal a váddal se, hogy kihalt volna belőlük a tisztelet az idősebbekkel szemben. Nem inkább — mint Apponyi Albert megjegyezte — azok haltak ki, akiket tisztelni lehetne...?

(u. s.)

BEDI GYULA:

KOLDUSOK

Egy öreg bácsika házról házra jár, ajkán Isten nevével koldul. Rekkenő melegben, hidegben, esőben, sárban, reggeltől kora délutánig járja az emeleteket, kopogtat, csenget az ajtókon. Tekintetéből hiányzik az alázat önsanyargató mélysége. Minden ajtó előtt imádkozik, tudja, hogy a mögötte élők holnapra hagyatkozva készületlenül merülnek álomba és késve ébrednek. Ismeri az Istennel kötött titkos megállapodásaikat, amelyhez hozzátartozik a kalapjába dobott pénzdarab is. Kivülről, meszsziről nézi az életet, egy kicsit felülről is, míg az ő életét csak kevesen látják. Irtóznak tőle, a

tisztátalantól, pedig naponként mosdik és ruháikat hordja. Nem kérdezik, nem faggatják soha. Félnék a mélyről jövő szótól, hasonló jövőtől, a sors kendőzetlen arcától. Koldus. Hetven éves, negyven éve könyörületből él. Valamikor, harmincéves koráig vásárokra járt, színes levelezőlapokat, levélpapírost árult. Időnként, egy-egy nagyobb bevásárlásra Budepestre utazott. Egy villamos szerencsétlenségénél megsérült. Hónapokig ápolták a klinikán, de látását csak a körvonalak felismeréséig nyerte vissza. Fekete szemüveget kapott és egy krajcár, lakás, jövő nélkül botorkált az utcán. A körut és a

Baross-utca sarkán valaki tíz fillért nyomott a markába s amíg a villamos társaság igazgatóságáig jutott, hogy kártérítési ügyét rendezze, egy kisebb zsebre való kétfillérest szedett össze. A vállalat ügyésze egyességet ajánlott. Ő igent intett. Aláírt egy fehér nyomtatványt és száz koronát kapott kézhez. A többi sohse látta, pedig ötszázban állapodtak meg. Leült a Dunaparttra, közel a vízhez, hogy érezze, hallja a hullámok hívó csobbanását, melyben élete, százazrek vágya ringott tova. Életek eredményét, célját és értelmét kereste, szerepét. S az öngyilkosság peremén a koldus sorsot választotta. A maga életéhez mérte másokét; ráébredt, hogy milliók és milliók élnek koldulásból más és más név, cégér alatt. Birtokot, vállalatot, képviselőiséget, rangot, kitüntetést kol-

Keresztyénség és Kommunizmus

A KÖLCSÖNÖS SZERETET-
BEN ti megtaláltátok az egyetlen igazi eszközt a nemzeteket egymástól elválasztó korlátok ledöntésére — mondotta Cannes város polgármestere az „Ifjúság Krisztusért” mozgalom kongresszusán. 14 ország képviselőjében 200 küldött vett részt ezen az összejövetelen. „A békekonzferenciák addig nem fognak eredményre vezetni, amíg a világ nem fordul a keresztyénség felé” — jelentette ki a kongresszus egyik vendége, Neill alezredes, a brit parlament ir képviselő-tagja.

PROTESTANS ES KATOLIKUS THEOLOGUS volt a szónoka az „Egy új humanizmusért” jelmonddal megrendezett genfi Nemzetközi Találkozóknak. Barth Károly, bázeli professzor és Madyieu páter, francia dominikánus beszéltek „A keresztyén üzenet közvetlensége”-ről, az írókból, tudósokból és gondolkodókból álló közönséghez. Az összejövetel legszembetűnőbb alapvonása az az elgondolkoztató tény volt, hogy protestánsok és katolikusok a világgal szemben elfoglalt alapmagatartásukban megegyeztek.

(Oe. P. D.)

„**FIATAL EGYHAZAK**” legnagyobb részét Kelet-ázsiaiában vannak, s ma már ezek a keresztyén egyházak is tagjai az Ökumenikus Tanácsnak. Az egyházak december 4-től 11-ig Bangkok-ban (Siam) konferenciát tartanak, amelyen a szeretet és hitvallás módjain kívánnak felelni a kommunizmus Kihívására.

*

A világot ma mindenáron két táborra szakítani akaró erők küzdelmében, a hagyományossá vált társadalmi szemléletek revíziója során és a keresztyénség ma érvényes értelmezését keresve fenti kérdés mindig újra és újra megjelenik a világ közvéleménye előtt. A genfi „La Vie Protestante” c. lap egyik cikkirója nemrég felvetette a kérdést, lehetünk-e keresztyének és kommunisták? A kérdés megvilágítására visszanyúl a keresztyénség legősibb történetébe, az első keresztyén gyülekezetek szociális rendjén bizonyítva be, hogy a kérdésben feltett kétféle magatartás nem zárja ki egymást. Csakhogy ez a keresztyén kommunizmus, vagyis magyarrá fordítva: közösség — a megtért szívek, a hívő lelkek közössége volt, nem a kényszeré, nem a terroré, nem a mindenható földi kollektivitásé. Mi keresztyének hisszük a Teremtő Atyát és hisszük, hogy testvérek vagyunk Krisztusban, mert valamennyien Isten teremtményei vagyunk, valamennyien bűnösök és valamennyien megváltottak. Tudjuk, hogy az ember, egyedül vagy társadalomban élve, nem képes a jót egyedül cselekedni, hogy saját erejéből nem tud megigazulni, hogy végső célja meghaladja önjerejét, hogy saját földi eszközeivel nem képes megvalósítani a Paradicsomot.

Aki erőszakkal kényszeríti az embereket arra, hogy úgy tegyenek, mintha nem ismernék az ön-

zést, az képmutatásba és hazugságba hajtja őket. Aki azt állítja, hogy emberi eszközökkel abszolút igazságot oszt, az tagadja Istent és önmagát ülteti helyébe. Aki egymaga akarja kezébe venni az emberiség sorsát, az lázadó kevélységgel cselekszik, aki politikai vagy szociális célokért áldoz föl embereket, az Uristen jogát bitorolja. Aki milliókat áldoz fel egy katonai, vagy politikai győzelemért, az megcsufolja a Teremtést és magát a Teremtőt. Aki tagadja a bűnt és a történelem vaskövetkezetességű törvényében hisz, aki tagadja a csodát és a hit helyébe „ugyanevezett” tudományt állít, az hitetlen.

Az olyan rendszer, amely megfontoltan elvéve teszi és elfogadja mindezt, radikális ellentétbe kerül Krisztussal.

Fenti fejtegetések után a cikkíró felteszi ezt a kérdést: lehet-e keresztyén bolsevista? s miután határozott nemmel felelt, a következőket fűzi hozzá: „Más kérdés azután megértünk azt, hogy miért van ma bolsevizmus, kétezer esztendő keresztyén egyházi élet után?...”

Vajjon megértjük-e az ebben rejlő utmutatást? Megértjük-e, hogy a keresztyénséget nem elég csak hirdetni, hanem azt élnünk is kell egymás terhét hordozva? Gondoljunk néha arra, mennyi alkalmat ad erre nap-nap után hontalan sorsunk közösségi élete, s eszerint cselekedjünk...

dulnak össze. Szerelmet, állást, elismerést, nevet, csak úgy mint látszat-becsületet. Ő csak két filért kér. Egy krajcárt. S ezért ielép a porondról. Negyven esztendő után is ott van, ahonnan elindult, ugyanabban a pincelakásban. Koldus. Ha a házmaster a nevét említi, összerezzen.

Más ember koldul itt, más ember élt valamikor és valahol Pápán. Azt a kisfiut kerésgéli, kutatja emlékezetében, aki édesanyja kezét fogva kandí szemmel bámul egy vásári fényképész lencséjébe. Tekintetében egy elvarázsolt királyfi tündérmeséje, kezében mézeskalács. Ez minden, ami a múltból megmaradt. Van valami megnyugtató abban hogy csak felhőnyi távolságból látja az életet. Hiszen valamikor megelégedett a felhők, a csillagok földről látott

alakjával is, azt hitte, az a valóság.

Ime mióta megbékélt, lépésről lépésre, izről izre érzi, hogy magános utjain nincs egyedül, valaki segíti, vezeti őt. Néha ott jár nála s biztosítja örök barátságáról. Eljön, megjelenik köztünk, csak hívni kell. Oly egyszerű, csak azt kell tenni, amit ő tenne, azt kell gondolni, amit ő mondott.

A temető csöndje mondja ezt, ahol a délutánjait tölti. Ott lel önmagára, ott érzi a soha meg nem kapott szeretetet, a jó szó kárpótló simogatását, a méltóságát, a rangját, sok-sok kisgyermek között a sajátját. Együttelő lélekkel ül a szabadsághősök sirjánál, közönsége a felejthetetlen színésznek, olvasója a halhatatlan írónak.

Es megbékélten nyújtja kezét a pásztornak és elindul az ismeretlen messzeségű akol felé.

A MA IS EGETŐEN IDŐSZERŰ ISKOLAKERDES belső problematikáját megvilágítja Farel máig is érvényes kijelentése: „A tudomány bizonyára Isten ajándéka és nem megvetendő csak azért, mert az emberi gyarlóság visszaél vele. De nem szabad el sem tulozni jelentőségét... Ne kísértjük tehát Istent és igyekezzünk ott, ahol iskolákat alapítunk, igaz és pallérozott tanítómestereket választani, akiknek megadatott az a kegyelem, hogy Isten félelmében oktassanak.”

Farel volt az, akinek Isten ellenállhatatlanná tette szavát és általa Kálvin Jánost maradásra bírta Genfben.

Mennyivel jobb a mai világ, hogy ne hallgasson reá?

Es mégis élünk...

...Olyan ország földjére lépünk, melynek egész történelme az erőszak bélyegét hordja magán. Mennyi minden szántott végig az évszázadok folyamán ezen a sikágon! Majd minden faluról, melybe utunk elvitt, azt mondják nekünk, hogy azt legalább kétszer pusztították el: a török alatt és a szabadságharcok idején. Az egyik helyen e szavakkal kezdődött a köszöntő: „Olyan faluba érkeztek Önök, ami a szó szoros értelmében sirok fölé épült.” Egy másik helyen azt tudtuk meg az egyházi krónikából, hogy a község egész lakossága 13 teljes esztendeig élt elhurcoltatásban. Debrecen környékén 30 községet egyszer úgy tettek a föld színével egyenlővé, hogy soha többé föl nem épült. Két theológia cimerében szabadon álló lombos fát láttunk. Ennek azt adták magyarázatául, hogy az ellenreformáció idején egy fél emberöltön át csak Isten szabad ege alatt, az erdőkbe húzódva nevelkedhettek az új nemzedék papjai.

Bujdosó magyarok ünnepe Kufstein várában

Hontalan életünk krónikása a szürke hétköznapok ólmos egyformaságában ritkán állhat meg egy pillanatra, hogy ünnepről számolhasson be. Első királyunk emlékünnepe egyike azoknak a dátumoknak, amelyiket minden magyar, bárhol éljen is e széles világon, megünnepli valamilyen módon. A kufsteini magyarok ezidei Szent István-ünnepe megérdemli, hogy az elmúlt egy hónap távlatából visszapillantsunk reá és a már messze tengerentúlra is eljutó, világrésznyi távolságra szétszóródott magyar honfitársakat összekapcsoló Jöjjetek segítségével hirt adjunk az ünnepséget más hasonló összejövetelek fölé emelő jelentőségteles tartalmáról. Ezt a napot használta fel ugyanis a kufsteini tábor és környékének magyarsága arra, hogy a magyar függetlenségi harcok, nevezetesen a 48-as szabadságharc itt szenvedett hőseinek emlékét megörökítse.

„E vár kazamatáiban...”

Kevesen tudják, hogy a második világháború előtt egy magyar leánygymnázium koronás cimmerrel ellátott barna márványtáblát helyezt el az erőd főtornyában fekvő ugynevezett József-terem falán, megörökítve rajta a Kufsteinben

Mit tanulnak gyermekeink a Toldi helyett?

(Levél egy kibújdosott barátom után)

Kedves Barátom! Hirtelen elutazásod előtt nem találkozhattam már veled, pedig sok mondanivalóm van számodra. Ismerlek, tehát felesleges is mondanom, kérem, hogy magyar maradj, mert az akarsz te magadtól is maradni, gyermekeidet is beleértve. Tudom, becsülettel megállod helyed majd minden munkában, s nem sajnálsz semmi áldozatot gyermekeid neve-

Az ország fővárosa, Budapest nem kevesebb mint huszonegyszer pusztult el történelme folyamán. Az egyik faluban régi népdallal bucsuztattak bennünket, ennek szövege is hiven tükrözi vissza e nép életét, az öt emberemlékezett óta körülvevő bizonytalanságot és védtelenséget:

Csillagoknak teremtője
Vigyázz minden emberekre
Arvákra és özvegyekre
Uton járó legényekre —“

(W. Lüthi berni ref. lelkész utinaplójából.)

lésétől. Mulnak majd a napok, hetek, hónapok és gyermekeid az idegen iskolából kitünő bizonyítványt hoznak. Te azonban mégsem tudsz majd teljes szivedből örülni. Nem is tudod, miért, forogtad csak az idegen papirt, látod hogy a fiad *kitünő*, szorgalmas kisleányod is *tiszta jeles*, mindkettőjükre büszke lehetsz, csak... és ekkor szíven vág a felismerés: *fiad bizonyítványából hiányzik a magyar nyelv és irodalom, a IV. osztályban nem a Toldit tanulta.* Kisleányod pedig *idegen nyelvű beszéd-és értelemgyakorlatból* kapott jelest.

Jeges lehetet éri a lelkedet, összeszomul a torkod, kisétsz a csillagok alá, hogy a gyermekek ne lésák nedves szemedet. Ok szegénykék nem értik, mi történt veled. Hiszen oly szép a bizonyítvány! Kérdön néznek édesanyjukra, az ő szeme is elhomályosodik. Összeölekeznek és megsiratják a szép bizonyítványt.

Te az idegen csillagokat nézed. Rettenetesen egyedül vagy! ... Pedig *nem is vagy egyedül.* Szerre a világon, Canadától Argentínáig, Svédországtól Ausztráliáig *sok-sok magyar* apa ugyanezzel a kétségbeeséssel tekint fel az égre.

S most azt akarom neked mondani: talán segítene, ha *megfognánk egymás kezét.* Igen, nem káprázik a szemed, valóban azt írtam, hogy *megfognánk egymás kezét, keresztül az óceánokon, az öserdők felett.* Nem lennénk ennyire egyedül ezekkel a gondokkal. En azt hiszem az így összefogott, *megszervezett magyar családok rendje, ez az élő egymásbakapaszkodó sok azonos vágy: megmenthetné magyaroknak a gyermekeinket, hogy azután rajtuk keresztül magyaroknak maradhassanak az unokák és dédunokák is.*

A magyar családok összefogásának, rendjének alapja olyan törvény kell legyen, amely Kamcsatkában épp úgy érvényes, mint a Tüzföldön. Ez a törvény, amely mindenütt egyformán érvényes, csak *Isten törvénye* lehet, amint az a Bibliában írva van. Ennek lelkületében nyuljon ki egymás után világrészeken is át, minden magyar, s éberem ügyeljünk valamennyien arra, hogy ne legyenek közöttünk törvénysértők. Nem fogja megengedni Isten számunkra, hogy magyarok maradjunk és gyermekeinkben is megörizzük a

szenvedett szabadsághősök nevét. Akkor még állt az ország, ha csonkán is...

E mellé került a hontalan utódok emléktáblája is. Egyszerű, csi-szolt szürke kö. De ha igaz, hogy megszólalhatnak a kövek, akkor ennél a táblánál ékebben egy sem fog majdan szólani.

„E vár kazamatáiban sinylődött magyar szabadsághősök emlékének. Kufstein, 1949 Szent István napján. A Kufsteini hontalan magyarok, — ez áll fekete betűkkel a szürke kőtáblán, felette nemzeti-szinü szalaggal átkötött babérkoszorú. Az emlékezés szavai Bac-sányi, Kazinczy, Wesselényi szellemét idézték.

A történelem párbeszédje.

A vár másik tornyában felállított Hősök orgonáján, amelyen minden déli 12-kor áhítatos hangok szállnak az ég felé, kivételesen megszólalt a magyarok himnusza. Erezzük, egy muló pillanatra mi is részesei vagyunk a történelem roppant ellentmondásokkal zsufolt párbeszédének: a kazamaták mélyében magyar rabok keserves kinja, sóhaja — s nem egészen 100 év távolából ráfelel az osztrák Hősök orgonáján és kicseng mesze az Inn völgyébe „Isten áldd meg a magyart“...

FAKULTATIV VALLASOKTATÁS MAGYARORSZAGON
Törvényerejű rendelettel megszüntették Magyarországon iskoláiban a kötelező vallásoktatást. A szülőknek, akik gyermekeiket vallásoktatásban kívánják részesíteni, ebeli szándékukat szeptember 15.-ig írásban kellett az iskola igazgatóságánál bejelenteniük. Ez intézkedéssel egyidejűleg az orosz nyelv kötelező oktatását vezették be középiskoláinkban.

MADACHOT NEM LEHET JATSZANI MAGYARORSZAGON. A magyar színpadokról eltűntek a magyar szerzők művei, a magyar klasszikusok is, közöttük Madách „Az ember tragédiája”. Ezek óta először került szabadtéri előadásra Madách műve, de nem otthon, hanem a Münchenben élő magyarok lelkes és nagy sikert hozó munkájában.

Kéziratként, Linz 1949 október

Druck von Felizian Rauch, Innsbruck.

Szerkeszti: Izsák-Gyarmathy László

Für den Inhalt verantwortlich:

Dr. Harsányi András, Linz, Landstraße 45

magyar szellem gazdagságát, ha még egyszer előfordulna a hazátlanságba sodródott kicsiny magyar közösségekben olyan bűnök, mint amilyent például veled együtt láthattunk még az európai DP-táborban.

Bizonyára emlékezel még a DP-tábor „uzsorására”. Nem volt ő uzsorás voltaképp, otthon még derek magyar embernek számított, idekint, az elesettségben azonban megszegte a Törvényt... Egyszer voltam táborbéli kis fiúlkéjében: dermesztő hideg tél volt, s a falon szépen sorjában felakasztva ott lógtak magyar testvérei zálogba tett télikabátjai! Pedig a Törvény valamennyiünknek szól: „Ha a te felebarátod szűkölködő, le ne fekdj az ő zálogára, hanem add vissza neki az ő zálogát, melőtt a nap lenyugszik, hogy ő az ő ruhájában aludjon és áldjon téged. Ez igazságul lesz neked Isten, a te Urad előtt.” (V. Móz. 24. 12. 13.)

Ilyen gondolatok és az így szükséges megtisztulás alapján gondoltam az összefogásunkat. Szeretném, ha benned tovább érnének e gondolatok és válasza méltatnál. A régi szeretettel, barátod:

B. I.

„Ekkor kis gyermekeket hozának hozzá, hogy kezeit vesse azokra és imádkozzék; a tanítványok pedig dorgálják vala azokat. Jézus pedig monda: Hagyjatok békét e kis gyermekeknek és ne tiltátok meg nekik, hogy hozzám jöjjenek; mert ilyeneké a mennyeknek országa. Es kezeit reájuk vetvén, eltávozték onnan.” Máté 19:13 —15.

Jézust Kapernaumból jövet nagy tömeg kísérte és hallgatta, amint tanította őket. Asszonyok is voltak a sokaságban. Csodálatos volt: mintha egyszerre gondolták volna ezek az asszonyok: „Oh, ha ez a jó Mester az én kicsinyeimet is megáldaná!” Csodálatos volt: egyszerre futottak haza gyermekeikért és odahozták még a legkisebbeket is. Törtetnek át a sokaságon, hogy Jézus közelébe jussanak. Jézus beszélt, minden szavát feszülten leste a hallgatóság. A tanítványok dorgáló szavakkal

szóltak rá a tolakodó anyákra: „Mit tolakodtok itt ezekkel a gyerekekkel. Nincs ezeknek itt semmi keresnivalójuk. Vigyétek haza őket, itt csak utban vannak!”

De máris szól Jézus, a mindent meglátó, a mindenki számára ottlévő Jézus: „... ne tiltátok meg nekik, hogy hozzám jöjjenek; mert ilyeneké a mennyeknek országa.” Szavára, mint varázsszóra, kettényilik a sokaság, Jézus karjára veszi a legkisebbet, kezét a fejükre veti és megáldja valamennyit.

Valamennyit. Minden idők minden gyermekei számára készen áll ölelő, áldó keze. A nekünk szóló kérdés, mai anyáknak, mai szülőknek, mai nemzeteknek, a mai keresztyén társadalomnak: futunk e gyermekeinkért és visszük-e őket Jézushoz? Minden anya, minden szülő, minden nemzet szemefényének tartja gyermekeit, ifjuságát, minden felül szereti őket. Az Ige fényénél csendesen megkérdezzük: *igazán, így szeretik-e őket?*

ABRUCK-IDIÉTÁN közelszázan vettek részt Bécs, Graz, Innsbruck, Salzburg, München magyar egyetemistái közül. Rajtuk kívül napokat töltött ottan Mr. Kóczak volt Budapest-i USA követségi tanácsos is, továbbá Mr. Kirschner, USA München-i, ifjusági kormánybiztosa, azonkívül nyolc amerikai egyetemista, akik tanulmányuton vannak Európában. Valóságos nemzetközi diáktalálkozó zajlott le e napokban eme csendes kis osztrák községben.

A Diétán a következő előadók szerepeltek: Ungváry Sándor: Magyarságtudomány és népiségünk. Ludwig Aurél: A magyarság útja a népből — a nemzetbe. Torzsay Biber György: Válság és tudomány. Juhász Vilmos: Emberiség válsága a világirodalom tükrében. Barankovics István: A demokrácia története és a magyar demokrácia. B. Gara Imre: Magyarország a fiatalok országa. Rézler Gyula: Szocializmus és demokrácia. Zsakó István: Nemzedéki hitvallás. Bánáthy Béla: Ifjuságunk szervezési kérdései. Soós Géza: Emigrációs feladataink az Ige mérlegén.

Felhívás a fiatal magyarokhoz

Jelentkezzenek mindazok a kivándorlásra kész fiatalok, akik USA-ba óhajtanak jutni.

Az amerikai protestáns egyházak minden fiatal magyart elhelyeznek, munkaszerződést és utána továbbtanulást biztosítanak. A fiatal magyarság alatt munkás, paraszti és tanuló ifjainkat értjük. A nős, de nem gyermekek is 35 éves korhatárig felvétetnek, vegyesházások is.

A jelentkezők személyi adataikon kívül közöljék még: mint katonák, leventék, vagy tanulók jöttek-e ki.

Jelentkezések a „Jöjjetek” címére, Bregenz, Belruptstraße 8/II. alá küldendő.

KANADAI MAGYAR CSALAD ÖRÖKBEOGADNA 4-8 év körüli magyar leány gyermeket. Bővebb felvilágosítások Dr. vitéz Rébék Gyula (St. Ulrich bei Feldkirchen, Kärnten).